

KUTSELISE KALAPÜÜGI KORRALDUS

SUSI 18.02.2015

Gunnar Lambing

Põllumajandusministeeriumi Kalapüügi
korralduse ja andmete analüüsi büroo juhataja

KUTSELINE KALAPÜÜK EESTIS

- Kalapüük kaluri kalapüügiloa alusel
  - rannapüük läänemerel
  - Sisevete kalapüük (Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järv; Võrtsjärv; Emajõgi; mitmesugused väikejärved ja vooluveekogud)
- Kalapüük kalalaeva kalapüügiloa alusel
  - Kalapüük Läänemerel peamiselt traalpüük
  - Kaugpüük atlandi ookeani erinevates piirkondades

KUTSELISED KALURID

- Eestis 2014.a 1313 kutselise kalapüügiloa omanikku. Lubadele oli kantud 2440 kalurit, sh 38 naist.
- Lahemaa alal tegeles 2014.aastal kutselise kalapüügiga 58 loaomaniku (34 Harjumaal ja 24 Lääne-Virumaal), kelle loale oli kokku märgitud 100 kalurit (61 Harjumaal ja 39 Lääne-Virumaal). Lubadel oli kokku 98 meest ja 2 naist. Noorim kalur oli 24 aastane ja vanim 84.

EESTI KUTSELINE KALAPÜÜK 2014.

aastal

Siseveed	2847 tonni
Rannapüük Läänemerel	10 262 tonni
sh räim	7 536 tonni
Agarik	626 tonni
Traalpüük Läänemerel	44 365 tonni
Kaugpüük	10 850 tonni
KOKKU	68950 tonni

KOGUPÜÜGID EESTIS 2006-2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kaugpüük	13616,935	14930,054	14559,057	10881,067	12843,520	14590,429	11990,190	11969,713
Läänemere püük kalalaeva kalapüügiloa alusel	64596,369	71685,729	70912,196	69519,614	68329,259	52998,093	43482,771	44944,472
Läänemere püük kaluri kalapüügiloa alusel	9795,758	10166,363	14126,963	15060,750	11593,480	11043,276	9158,300	9762,423
Kalapüük siseveekogudest	2839,842	2540,333	2735,561	2815,284	2768,714	2632,092	2968,910	2843,164
Kokku kutseline kalapüük	90848,903	99322,478	102333,778	98276,715	95534,973	81263,890	67600,171	69519,772

Nõuded räime, kilu, lõhe, meriforelli, tursamaksa turustamisel

- Räum peab turustamisel olema sorteeritud (üle 17 cm pikkused räimed tuleb eraldada)
- Lõhi, meriforelli, jõesilmu, üle 17 cm pikkuse räime ja tursamaksa turustamisel peab olema ette näidata dioksiini sisalduse analüüs (säte praegu jõustamisel)

KALA MÜÜK

Esmamüügi teatist või esmakokkuostu kviitungit ei ole tarvis vormistada, kui:

- Kala müüakse isiklikuks tarbimiseks mahus, mida kooskõlas Kalapüügiseadusega ei loeta esmakokkuostuks;
- Kala müüakse väikestes kogustes töödeldud kujul püüdja poolt otse jaetarbijale.

Sellisel juhul tuleb siiski ostjale nõudmisel anda nõuetekohane kviitung.

Hügieeninõuetest tulenevad nõuded kalandustoodetele

Kuni 100 kilo esmatooteid päevas – ei pea teavitama Toiduseaduse alusel (nõuded tulevad PMmin 2006 a määrusest nr 72). Kehtib ainult esmatootmisele, kui soovitakse kalast edasi teha tooteid, peab esitama majandustegevusteate.

Esmatootmine on: kalapüük, kalatoodete käitlemine (ilma nende laadi oluliselt muutmata) laevade pardal (v.a külmutus- ja kalatöötlemislaevadel) ning nende vedu esimesse maal asuvasse töötlemisettevõttesse (sh oksjonimüügiks). See hõlmab magevetest (jõgedest, järvedest) püütava kala püüki, käitlemist ja vedu. Samuti no esmatootmine kalade kasvatamine vesiviljelusettevõtetes ning nende vedu töötlemisettevõttesse.

Kalandustooted on esmatooted ka pärast tapmist, veretustamist, rookimist, uimede eemaldamist, külmutamist ning mahutitesse panemist, et neid transportida esmatootmise tasandil. Kalatoodete edasisel käitlisel (nt pärast fileerimist, vaakumpakendamist jne) saadavad tooted ei ole esmatooted.

Põllumajandusministri 2006 a määrus nr 72 “Väikeses koguses esmatoodete turustamise hügieeninõuded“ sättestab väikese koguse

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määruses kehtestatakse väikeses koguses loomsete ja mitteloomsete esmatoodete müügiks pakkumise, müümise või muul viisil tasu eest või tasuta üleandmise (edaspidi *turustamine*) hügieeninõuded. Nimetatud hügieeninõuded kehtestatakse turustamise kohta **tootjalt otse tarbijale või jaekaubandusettevõtjale**, sealhulgas toidlustusettevõtjale, kes oma Eestis asuvast jaekaubandusettevõttest, sealhulgas toidlustusettevõttest, turustab need tooted otse tarbijale

Siin on oluline, et tootja ise turustab oma püütud väikese koguse tarbijale või jaekaubandusettevõtjale.

§ 3. Loomsete esmatoodete väike kogus

Loomsete esmatoodete väike kogus tooteliikide kaupa on järgmine:

1) kala – kuni 100 kg päevas;

Nõuded määrusest 72:

§ 4. Esmatoodete turustamise hügieeninõuded

(1) Turustada võib selliseid väikeses koguses esmatooteid, mis on toidukõlblikud ega põhjusta toidu saastumist käitlemise järgmistes etappides ning mis on säilitamisel ja turustamisel kaitstud saastumise eest.

(4) Kala jahutatakse pärast püüki võimalikult kiiresti, kaitstakse saastumise eest ning päikese või muu kuumusallika mõju eest ning hoitakse temperatuuril, mis kõige paremini sobib kala

hügieeniomaduste säilitamiseks. Kala pesemiseks kasutatakse kas «Veeseaduses» sätestatud joogivee nõuete kohast vett või vajaduse korral puhast vett.

Üle 100 kilo esmatooteid - peab esitama majandustegevusteateise.

Peab täitma määruse 852/2004 nõudeid I lisa : hügieenisätted esmatootmise ja sellega seotud toimingute kohta.

Lisainfo VTA lehelt majandustegevusteateise ja tegevusloa kohta:

<http://www.vet.agri.ee/?op=body&id=779>

Loomsete esmatoodete käitlemine:

<http://www.vet.agri.ee/?op=body&id=803>

Info kala käitlemise kohta:

<http://www.vet.agri.ee/?op=body&id=697>